

Strategi för Sveriges samarbete med

Afrikanska utvecklingsbanken

2016 – 2018

Utrikesdepartementet

Organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbankgruppen 2016-2018

1 bilaga

Ärendet

Regeringen fastställde genom beslut den 11 juli 2013 riktlinjer för resultatstrategier inom Sveriges internationella bistånd (UF2013/41712/UD/USTYR). Inom Regeringskansliet har ett förslag till organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbankgruppen (AfDB) avseende perioden 2016-2018 utarbetats. Strategin utgår från regeringens bedömning av AfDB:s relevans och effektivitet.

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att fastställa en organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbankgruppen (AfDB) i enlighet med *bilagan*. Strategin ska ligga till grund för det svenska samarbetet med AfDB under perioden 2016-2018.

Utdrag till

Utrikesdepartementet AF, IH, SP, USTYR

Finansdepartementet BA, IA

Socialdepartementet EIS

Miljödepartementet I, EE, KL

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Organisationsstrategi för Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbankgruppen 2016-2018

1. Inledning

Strategins omfattning

Denna strategi ligger till grund för Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) under åren 2016-2018. Strategin ska också vägleda svenska positioner i förhandlingarna om den fjortonde påfyllnaden av Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF14) som pågår under en stor del av 2016. Utfallet av förhandlingarna blir viktigt för hur AfDB kommer att bidra till genomförandet av 2030-Agendan för hållbar utveckling och dess globala mål som beslutades i september 2015. Strategin omfattar medel i enlighet med riksdagens bemyndigande.

Strategin vägleds av politiken för global utveckling (prop. 2002/03:122) med dess övergripande mål att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling, samt svensk strategi för multilateralt utvecklingssamarbete. Till grund för strategin ligger även den organisationsbedömning Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) 2014 fastställde för AfDB.

Afrikanska utvecklingsbankgruppen har två huvuddelar; Afrikanska utvecklingsbanken, främst för lån på väsentligen kommersiella villkor till medelinkomstländer och till privata företag, samt Afrikanska utvecklingsfonden för bidrag och förmånliga lån till stater i låginkomstländer.

AfDB:s mandat

AfDB grundades 1964 med det övergripande mandatet att bidra till ekonomisk utveckling och sociala framsteg i Afrika. Bankens långsiktiga strategi för 2013-2022 anger två sammanhängande mål, att främja inkluderande tillväxt i övergången till en grön ekonomi. Dessa mål ska uppnås främst genom insatser på följande fem prioriterade områden; infrastruktur, regional integration, god samhällsstyrning, privatsektorutveckling samt högre och yrkesutbildning, med tre tvärgående teman; sviktande stater, livsmedelssäkerhet och jämställdhet.

2. Inriktning och svenska prioriteringar

Med sitt övergripande mandat att främja utveckling i Afrika har AfDB-gruppen hög relevans för regeringens biståndspolitiska mål att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Genom sitt köp av aktier i banken och med regelbundna finansiella kärnstöd till AfDF samt bidrag till AfDB:s samfinansieringsfonder bidrar regeringen till de närmare mål i bankgruppens verksamhet som är fastställda i gruppens långsiktiga strategi för 2013-2022.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart liksom jämställt. Grundvalen för utvecklingssamarbetet är en helhetssyn på människors och samhällets utmaningar, behov och förutsättningar. Den bärande principen är att ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden och processer ska förstås och hanteras i ett integrerat sammanhang. Jämställdhet, kvinnors och flickors egenmakt och rättigheter är ett mål i sig såväl som en förutsättning och ett medel för en hållbar global utveckling. Sveriges utvecklingssamarbete med AfDB tar sin utgångspunkt i och präglas av ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för utveckling. Ett sådant förhållningssätt innebär ett synliggörande av diskriminerade, exkluderade och marginaliserade individer och grupper före varje insats. Detta så att människor, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion och andra trosuppfattningar, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck ska kunna åtnjuta sina rättigheter. Fattiga människors perspektiv på utveckling innebär att fattiga kvinnors, mäns och barns situation, behov, förutsättningar och prioriteringar ska vara utgångspunkten för fattigdomsbekämpning och för främjandet av en rättvis och hållbar utveckling. I detta ingår också ett aktivt arbete med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR.

Trots betydande framsteg och hög tillväxt under det senaste decenniet präglar fortfarande djup och utbredd fattigdom och växande klyftor afrikanska länder. En majoritet av världens fattiga beräknas om sju år bo i Afrika. Stora brister i jämställdhet hämmar utveckling på kontinenten, och många afrikanska länder är bland de mest sårbara för effekterna av miljö- och klimatförändringar. Våld och väpnad konflikt är vidare ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling i Afrika och utvecklingssamarbetet är en viktig del i det konfliktförebyggande arbetet. Därför ska ett miljö- och klimatperspektiv, ett jämställdhetsperspektiv liksom ett konfliktperspektiv, med helhetssyn på orsaker och lösningar, systematiskt integreras i det svenska

utvecklingsamarbetet med AfDB. Dessutom ska länken mellan humanitär verksamhet och långsiktigt utvecklingsamarbete stärkas.

AfDB ska bidra till genomförandet av 2030 Agendan, Addis Abeba Action Agenda samt Parisavtalet om klimat i en afrikansk kontext. Regeringen bedömer att AfDB fortsatt bör utveckla verksamheten inom framför allt fyra områden: en hållbar inkluderande ekonomisk utveckling, miljö och klimat, jämställdhet samt freds- och statsbyggande. Regeringen avser att driva arbetet i AfDB utifrån nedan angivna prioriteringar. Fokus ska vara att påverka på policynivå.

Hållbar inkluderande ekonomisk utveckling

- AfDB ska bidra till insatser som stärker förutsättningarna för fattiga människor att på ett jämställt sätt delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara tillväxtprocesser. Kopplingen mellan de omfattande infrastrukturinvesteringar banken gör, och tillväxt som kommer fattiga människor tillgodo bör utvecklas ytterligare. Framför allt handlar det om att säkerställa att insatser prioriteras och utformas med avsikt att skapa bättre möjligheter för fattiga kvinnor och män att delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt.
- AfDB ska öka fokus på institutionsuppbyggnad som stärker en demokratisk, rättssäker, öppen och effektiv förvaltning. Detta kan exempelvis ske genom stärkt arbete mot korruption, ökad inhemsk resursmobilisering, minskad skatteflykt, förbättrat ansvarsutkrävande och stärkt offentlig-finansiell styrning.
- AfDB ska ha ett tydligt och starkt regelverk för miljömässiga och sociala standarder för investeringsprojekt som ska inkludera en hänvisning till vikten av att respektera mänskliga rättigheter, inklusive ILO:s kärnkonventioner och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.¹ Tillämpningen och uppföljningen av standarderna ska vara rigorös och tillräckliga resurser ska avsättas för detta.
- AfDB ska främja ett investeringsvänligt klimat. Särskilt fokus bör läggas på mer inkluderande och effektiva marknader och möjligheter för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser genom skapandet av produktiva arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor. AfDB ska öka finansieringen och rådgivningen till förmån för hållbar privatsektorutveckling i de fattigaste länderna, inklusive stärkt arbete för kvinnors och unga vuxnas företagande.
- AfDB ska utöka och utveckla stödet till en fri och rättvis handel som instrument för fattigdomsminskning.

¹ FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter är relevant för AfDB:s utlåning som involverar privat sektor.

Miljö och klimat

- AfDB ska systematiskt integrera miljö- och klimatperspektivet i hela verksamheten, med särskilt fokus på genomförande på plats i samarbetsländerna och inte minst genom policyrådgivning.
- AfDB ska ge samarbetsländerna stöd i processen att genomföra sina INDC:s². Investeringar i och stöd till fossil energi ska fasas ut på sikt. AfDB ska avsevärt minska sådana investeringar och betydligt öka investeringar i förnybar energi samt anta ambitiösa och tidssatta mål för att öka andelen förnybar energi. AfDB ska också bidra till att minska utsläppen från befintlig infrastruktur och öka investeringar i energieffektivisering. Vidare ska AfDB arbeta för utfasning av subventioner till fossila bränslen.
- AfDB ska utveckla, stödja och kanalisera innovativ miljö- och klimatrelaterad finansiering (exempelvis gröna obligationer), stödja inkluderingen av hållbarhetsaspekter och bedömning av livscykelkostnader i upphandlingar, samt utveckla och stödja marknadsmekanismer som främjar omställning till en koldioxidsnål utveckling, inkl. prissättning på utsläpp av växthusgaser.
- AfDB ska stärka arbetet för miljömässigt hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystemtjänster samt hållbar hantering av kemikalier och avfall. I detta ingår även att främja incitament för privata sektorn att göra hållbara investeringar.
- AfDB ska bidra till stärkt kapacitet i samarbetsländerna att förebygga, hantera och minska utsattheten för katastrofer.

Jämställdhet

- AfDB ska systematiskt integrera jämställdhetsperspektivet i hela verksamheten, bland annat genom genomförande av AfDB-gruppens jämställdhetsstrategi för 2014-2018, och genom att ett jämställdhetsperspektiv inlemmas i samtliga landsstrategier med särskilt fokus på genomförande i samarbetsländerna, inte minst genom policyrådgivning.
- AfDB ska särskilt fokusera på kvinnors ekonomiska aktörskap.
- AfDB ska i all verksamhet utgå från ett rättighetsbaserat perspektiv.
- AfDB ska säkerställa att tillräckliga interna resurser och institutionell förmåga finns för att effektivt driva bankens jämställdhetsarbete.

² *Intended Nationally Determined Contributions* betyder planerade nationellt fastställda bidrag, dvs. länders frivilliga åtaganden under klimatkonventionen.

- AfDB ska säkerställa att resultat inom jämställdhetsområdet följs upp och utvärderas systematiskt.

Freds- och statsbyggande

- AfDB ska systematiskt integrera ett jämställdhetskänsligt konfliktperspektiv i sin verksamhet i syfte att identifiera förutsättningarna för hållbar konfliktprevention och fredsbyggande i konfliktutsatta länder och sviktande situationer.
- AfDB ska stärka finansieringen till konfliktutsatta länder och sviktande situationer. Instrumenten för dessa ändamål ska omhänderta långsiktiga behov och vara effektiva samtidigt som de ska tillgodose behovet av snabbt agerande och flexibilitet. För att vara relevanta ska instrumenten även anpassas till den svårare riskbilden och föränderligheten i konfliktutsatta länder och sviktande situationer. AfDB ska i sin freds- och statsbyggande verksamhet ha ett ökat fokus på kvinnors deltagande som aktörer för fred i enlighet med FN:s säkerhetsresolution 1325 och efterföljande resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.
- AfDB ska säkerställa att projekt och finansiering tar sin utgångspunkt i freds- och statsbyggandemålen i New Deal samt dess principer för samarbete och förtroendeskapande, samt att banken samverkar med andra utvecklingsaktörer i sviktande stater.

3. Prioriteringar gällande organisationens arbetssätt

Regeringskansliet gör bedömningen att AfDB:s interna effektivitet har förstärkts genom en rad reformer de senaste tio åren, och även om effektiviteten idag på det hela taget är god kvarstår dock fortfarande behov av ytterligare förstärkningar. Inte minst innebär det faktum att många av AfDB:s lån- och mottagarländer är konfliktutsatta länder behov av kontinuerligt internt effektivitetsarbete. Det tydliga afrikanska ägarskapet och engagemanget i AfDB bör värnas.

Med utgångspunkt i Regeringskansliets bedömning av AfDB avser regeringen att driva nedanstående frågor gällande organisationens arbetssätt. Regeringen bedömer att genomslag för dessa frågor kan bidra till att nå de förväntade resultat som är angivna under avsnitt 2 ovan.

- AfDB ska använda organisationsövergripande resultatramverk som är av hög kvalitet och i linje med den övergripande strategin, inte minst för att möjliggöra ansvarsutkrävande.

- Ökad intern effektivitet genom bl.a. förbättrad intern planering, förenklade program- och projekthanteringsprocesser, mer anpassade upphandlingsregelverk och förbättrad riskhantering med sikte på kortare handläggningstider och förbättrad utbetalningstakt samtidigt som god kvalitet bibehålls.
- Genomförande av den decentraliseringsreform som banken påbörjat.
- Den ökade utlåningsvolym som AfDB planerar för bör leda till minskade administrativa kostnader i förhållande till utlåningsvolymen.
- Stärkande av bankens finansiella hållbarhet, bland annat genom bibehållen högsta kreditvärdighet.
- Genom en ökad användning av AfDB:s garantiinstrument verka för att stärka AfDB:s kapacitet för projektförberedelser och genomförande av projekt i svåra miljöer, med starkare betoning på jämställdhet samt miljö- och klimat.
- Förstärkt roll för AfDB:s oberoende utvärderingsenhet för att säkerställa hög kvalitet i verksamheten och effektivt ansvarsutkrävande.

4. Påverkanskanaler för att genomföra strategin

Sverige sitter med i AfDB:s styrelse genom en gemensam styrelseledamot för Sverige, Norge, Danmark, Finland och Indien. Sverige och har med sitt jämförelsevis stora kärnstöd goda möjligheter att påverka den verksamhet AfDB bedriver. Sverige har bland annat varit delaktigt i utformandet av AfDB:s långsiktiga strategi för åren 2013-2022 och påverkat dess inriktning i enlighet med Sveriges biståndspolitiska prioriteringar.

Regeringen ska aktivt verka för att få genomslag för de förväntade resultat som är angivna i avsnitt två ovan. Regeringen bedriver arbetet bland annat genom att;

- Under påfyllnadsförhandlingar i AfDF 14 verka för att få genomslag för svenska prioriteringar och målsättningar.
- I styrelsen och dess utskott delta i ordinarie sammanträden och informella styrelsesammanhang, inbegripet genom svenska anföranden och förslag till beslut.

- Bedriva bilateral påverkan genom bland annat samstämmig dialog och riktade insatser inom enskilda sakfrågeområden på såväl politisk som tjänstemannanivå.
- Nära samverkan med berörda myndigheter, inte minst med utlandsmyndigheterna och Sida.
- Främja anställning av svenskar i AfDB, inklusive genom strategiska sekunderingar.
- Samverka med likasinnade länder.
- Främja tillvaratagande av svensk kompetens vid upphandlingar, exempelvis inom miljö- och hållbarhetsområdet.

5. Stöd till AfDBs samfinansieringsfonder

Sida (och i förekommande fall andra svenska myndigheter som ger stöd till AfDB) ska samråda med Regeringskansliet (UD och andra berörda departement) inför myndighetens beslut som avser större finansiellt bidrag i förhållande till Sveriges kärnstöd till organisationen, eller stöd till strategisk policyutveckling eller tematiskt område.

En fortsatt fokusering av den svenska finansieringen till AfDB:s samfinansieringsfonder ska ske i linje med denna strategi. Stöd till tematiska samfinansieringsfonder där AfDB har en betydande operativ roll ska i första hand följa inriktningen i denna strategi. I särskilda fall kan det vara av strategiskt intresse att bidra till kunskapsutbyte och att samverka i ämnesutveckling med AfDB inom områden utöver denna strategi. Detta ska i så fall särskilt motiveras av den part som avser ge det aktuella stödet och samråd om stödet ska ske med RK (UD och andra berörda departement).

Sida (eller i förekommande fall annan myndighet) kan bevilja stöd till AfDB på nationell nivå. Dessa stöd styrs av särskilda strategier för länder, regioner eller tematiska områden. Om strategierna anger en annan inriktning än denna strategi ska eventuella avvikelser vid stöd till AfDB tydligt motiveras av berörd myndighet och samråd ska ske med RK (UD och berörda departement). Synergier med inriktningen i denna strategi ska aktivt sökas.

6. Uppföljning

Denna strategi följs upp löpande, bl.a. vid de organisationssamråd som hålls mellan Regeringskansliet (UD och andra berörda departement), Sida och övriga berörda myndigheter. Organisationssamråd ska hållas en gång per år.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Tel: 08-405 1000, webb: www.regeringen.se

Artikelnr: UD16.006